

אורות פלא

מכון להורות כתבי רבינו אליעזר פאפו דע"א מוד"ס "פלא יועץ" ועוד

אורות פלא

מתורתו של רבינו אליעזר פאפו זי"ע, מח"ס "פלא יועץ" לקט דרושים ומאמרי מוסר, שנלקטו מתוך ספריו

פרשת צו תשפ"ד

ובזה אִמְרָתִי רָמַז הַכְּתוּב (תהלים לט ד) "חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני", כ"שחם לבי בקרבי" בעדנא דיוצר הרע פי ובער בו אש התאונה, הוא "בהגיגי תבער אש" כמו נורא פי עמרם, וכדי שלא לבוא לידי מדה זו דדמאי לרשיעא, הטוב טוב הוא "דברתי בלשוני" מקדש שיבוא, אשר בזה לא ימצא מנוח לכף רגלו.

וזה אפשר רמז הכתוב "ופשט את בגדי" הצואים על ידי התשובה, "ולבש בגדים אחרים" של קדשה, אבל התקנה לזה הוא "והוציא את הדשן" מלהיות דשן ורגעו בתענוגים בתת אל לבו פי רגליו מוליכות אותו "אל מחוץ למחנה" של עולם הזה, "אל מקום טהור" הוא עולם הבא, ובכל יום מתקרב אל המיתה ולא ידע האדם את עתו, ישוב היום שמא ימות למחר (שבת כנגד), וגם "והאש" - התלהבות, "על המזבח" לזבח יצרו פש"תוקד בו" בקרבנו, "לא תבכה" - לא יניח לקרר חמו, והבא לטהר מסיעים אותו (שם קד), "ובער עליה הכהן" שהכהן הגדול דא קדשא בריה הוא (עי' זוהר ח"ג מט): "ובער עליה" שלחבת התשובה עולה, ועוד "עצים בבקר בבקר" עצת ה' היא תקום בבקר בבקר, עד שלא ימצא היצר הרע מנוח לכף רגלו, ואם תעשו כן - "וערף עליה העולה וכו'", שיבנה בית המקדש במהרה בבימינו אמן.

והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדוש בהצר אהל מועד יאכלוה. (ו ט)

אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ספרי פ' שופטים קנט) על פסוק (דברי הימים א כב יד) "והנה בעניי הכינתי", שדוד המלך עליו השלום היה מצמצם בהוצאה, וכל היתר מדי הספוק היה מניח לו למשמרת לצורך בנין בית המקדש, ואסף וקבץ מזה סך גדול עצים ורב. וכל אדם ילמד ממעשיו להיות מקמץ בהוצאתו, ובזה יוכל להיות מרבה צדקה, אשר עקרה היא עם עמלי תורה (קהלת רבה יא א), אשר בזה פרושו המפרשים (אבות פ"א מ"ד) יהי ביתך בית ועד לתקמים פשיהיו עניים ותצמצם הוצאת בני ביתך, ומן הצדקה תהיה פרנסתו בעולם הבא. וגם בעולם הזה "יש מפזר ונוסף עוד" (משלי יא כד) "הון ועשר בביתו" (תהלים קיב א).

ואפשר זה רמז הכתוב "והנותרת" - מן המותרות, "ממנה יאכלו אהרן" הוא התלמיד חכם העוסק ברנה של תורה, "ובניו" אלו תלמידיו, מצות ה' ברה, זה "תאכל במקום קדוש" הוא העולם הבא, וגם "בהצר אהל מועד" שהוא עולם הזה חצר של הטרקליון עולם הבא, כמו שאמרו (אבות פ"ד מט"ז) התקן עצמך בפרודור כדי שתבגס לטרקליון, "יאכלוהו" שגם אוכלים פרותיהם בעולם הזה.

ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור. והאש על המזבח תוקד בו לא תבכה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערף עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים. (ו ד-ה)

הנה העונות מכנים בשם "בגדים" דכתיב (זכריה ג ד) "הסירו הבגדים הצואים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות" (זוהר ח"ג ריד), וזה יהיה על ידי התשובה שמחליף בגדיו הצואים ולובש חלוקא דרבנן מלבוש של קדשה.

והגדר הגדול אל התשובה הוא שלא ילך אחר התאוות ותענוגי בני אדם, ולכן אמרו (ברכות ה.) לעולם ירגיז אדם יצר הטוב על יצר הרע, ואם לא נצחו יזכר לו יום המיתה, פי אין לך דבר שמבטל תאוות תענוגי והכלי העולם הזה כמו זכרון יום המות.

והנה כתבו חכמי המוסר על מה שאמרו רבותינו ז"ל (אבות פ"ו מ"ב) בת קול יוצאת מהר חורב ומקרחת ואומרת אוי להם לבירות מעלבוניה של תורה, והקשו (ספר החרדים פ' עג סגולה שלישית), פי מאחר שאין שומע קול הבת קול, אם בן מה הזעיל הבת קול? ותראה דאף על גב דאיהו לא חזי מזלה חזי [- אף על פי שהוא אינו רואה מזלו רואה], ומזה בא כי אפלו ריקנים שבושראל לפעמים מתעורר לבבם לשוב בתשובה ולילך בדרך טובים, אלא שאין מחזיקים ההתעוררות ומניח לקרר חמו ולו ישוב לכסלה.

ובזה פרשתי (משלי כב ה) "צנים פחים", שמניח לקרר החם, זהו "בדרך עקש" - שומר נפשו ירחק מהם, אלא יחזיק בהתלהבות הקדשה, והבא לטהר מסיעיו אותו ואש של גבוה מסיעתו.

ועוד אמרו המפרשים על מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נח.) הבא להרגה השכם להרגו, שהפגנה, הבא להרגה הוא היצר הרע, ובעדנא דיוצר הרע לית דמדבר ליצר הטוב [- בעת שליטת היצר הרע אין מצילו היצר הטוב] (גדרים לב:), והתקנה הוא השכם להרגו, יקום בבקר השכם לעבודת בוראו ותקף יקדים תפלה לצרה ישפך נפשו לפני ה' שיצילנו מיצר הרע, וה' הרואה ללבב בנותו רצויה ישלח עזרו ומקדש למען ילך בדרך טובים ויארחות צדיקים ישמר.

והנה אף בעדנא דיוצר הרע יש תקנה להצצל מן החטא, והיה כי יצעק בואו אחי בואו רעי, עזרוני עזרוני פן תאכלני האש הגדולה, פעובדא דרב עמרם חסידיא (קידושין פא:) שהיה צועק נורא פי עמרם, אמנם הטוב טוב שלא לבוא לידי מדה זאת ולא יבוש בעולם הזה.

צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו. (ו ב)

צו את אהרן - אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות. אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון פיס. רש"י.

יש צד שהמחירות הוא טוב מאד, כמו שכתוב (משלי כב, כט) קזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתנצב. והינו שלאחר שהספיק בדעתו שיש לו לעשות אותו דבר, בין ממלי דעלמא בין ממלי דשמאי ימהר ויש מעשהו אי ממלי דעלמא כדי שלא יהא טרוד ויפנה לבו לעבודת ה' יתברך ואי ממלי דשמאי יקפץ ויעשה מצוה יפה שעה אחת קדם, ומצוה הבאה לידו אל יחמיצנה, כי לא ידע מה ילד יום, וכמה מניעות וטרדות והסתות היצר הרע יכולים להזדמן מעת לעת ומרגע לרגע. ומי שהוא זריז נשפר, וגם הוא בכלל עשה רצונו כרצונה, שכשם שרצונו הוא שימקרו לעשות צויו, ואם יתמקמה משרתו נותן עיניו בו וגוערו, כן להבדיל, ישער בעצמו ויקים מצוות האל יתברך שמו.

אבל בתחלה צריך להיות מתון ולחשב מחשבות במלי דעלמא אם נכון הדבר לעשות או אם יותר טוב שיחדל. ואפלו במלי דמצוה צריך להיות מתון לחשב אם ראוי לעשותה, שלא יהא מצוה הבאה בעברה, ושלא יבא להיות תוהה על הראשונות. וכשיספיק לעשותה, יחשב באיזה אופן ראוי לעשותה בשלמות. על הכל צריך להיות מחשב מה טוב, אם לעשות או להדל, ובאיזה אופן ראוי לעשות.

עשיית מלאכה בערב שבת

העושה מלאכה בערב שבת מן המנחה ולמעלה, אינו רואה סימן ברכה, ויש אומרים דאסורא נמי איכא. יש מפרשין מנחה גדולה, דהינו בשש ומחצה. ודוקא כשעושה מלאכה דרך קבע, אבל דרך ארעי או פרקמטיא, שרי.

ומיהו אומר אני, דלפם טעם שאסרו מלאכה כדי שלא ימשה וימנע מהכין צרכי שבת או יבוא לחלל שבת, הוא הדין והוא הטעם דאסורא איכא למאחרים לישב בהנותם עד אשר פנה היום ויטו צללי ערב, ובדאי שאין רואים סימן ברכה. ואם אמרו שראוי למעט בלמודו בערב שבת כדי שיכין צרכי שבת, ובדאי שפך היא המדה, שזמן תורה לחוד.

וחיובא רמאי על התלמידי חכמים להקדים לקבל שבת בעוד היום גדול, כדי שמהם יראו וכן יעשו, ואם הם מאחרים, מקלקלתם לפני, ואיכא חלול השם, וזהירות מביאה לידי זריזות, על אחת כמה וכמה שראוי למעט בפרקמטיא.

ומה טוב מנהג יראי ה' וחושבי שמו, שסוגרים חנותם מחצות היום, והולכים למרחץ, ומכינים צרכי שבת בראוי ומסדרים את השלחן, ומטיבין את הנרות, ומקבלים שבת בנחת, בשמחה ובטוב לבב. אשריהם מה טוב חלקם, יאכלו את חקם בעולם הזה, ברכת ה' היא תעשיר, ולעולם הבא אז ישר.

סדר היום
הכולל הלכות והנהגות ישרות ערוכות על סדר עניני התפילה וכוונותיה
סדר אכילה, סדר משא ומתן
וסדר הנהגת יום השבת
מלוקטים ומנוקדים מספרי רבינו אליעזר פאפו זיע"א
"חסד לאלפים" ו"בית תפילה"

הופיע ויצא לאור הספר
דף ידין
על התורה והמועדים
להשיג בחנויות הספרים המובהרות

